

ข่าวหนังสือพิมพ์ (3)

หนังสือพิมพ์ แนวหน้า วัน เดือน ปี 28 พ.ย. 2560 หน้า 11 เรื่อง ปอก๊าซชีวภาพ

ปอกก๊าซชีวภาพและถูกเก็บกักจากวัสดุ PVC ซึ่งราคาประหยัดและทนต่อแรงดันก๊าซ ที่โรงเรียนบ้านกบอ.ต.หนองแสง อ.อุตุ จ.อุตรดิตถ์

ช่วยลดปัญหาขยะ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการใช้เชื้อเพลิงสำหรับชุมชน และโรงเรียนในหมู่บ้าน นับเป็นการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพึ่งพาตนเองมาปรับใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรมและได้ความร่วมมือจากชาวบ้านเป็นอย่างดีสามารถพลิกฟื้นวิกฤตปัญหาขยะในชุมชนให้กลายเป็นโอกาสได้ ปัจจุบันมีชุมชน 112 ครัวเรือนเข้าร่วมในโครงการผลิตก๊าซชีวภาพและมีชาวบ้านได้ประโยชน์มากกว่า 200 ครัวเรือน

ปอกก๊าซชีวภาพดังกล่าว มีขนาดปอกกว้างประมาณ 1.7 เมตร ยาว 4 เมตร และขุดลึกจากพื้นดิน ส่วนหัวบ่อประมาณ 0.8 เมตร ลาดลงไปยังส่วนท้ายบ่อลึก 1 เมตร สามารถผลิตก๊าซชีวภาพที่ใช้งานได้ถึงกับฟาร์มขนาดใหญ่และขนาดย่อม ไปจนถึงโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็กของชาวบ้านในชุมชน โดยประยุกต์ใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นมาเป็นอุปกรณ์ สำหรับกักเก็บมูลสัตว์และหาจุดขุดหลุมสำหรับปอกก๊าซจากนั้นทำถุงหมักก๊าซชีวภาพจากฟัซซีที่มีราคาไม่แพง ขนาด 7 ลูกบาศก์เมตรต่อหลุม จากนั้นนำมูลสัตว์และขยะที่แยกไว้มาหมักจนได้ก๊าซมีเทนที่นำไปเป็นเชื้อเพลิงได้ เฉลี่ยวันละประมาณ 2-3 ลูกบาศก์เมตรต่อหลุม สามารถใช้ทดแทนก๊าซแอลพีจี (LPG) ได้

โรงเรียนสามารถประหยัดงบประมาณการซื้อก๊าซหุงต้ม มูลค่ามากกว่า 14,000 บาท

"ปัจจุบันโรงเรียนปลูกผู้แทนเขี่ยรับพื้นที่ประมาณ 1 งานกว่า เพื่อนำมูลสัตว์เอามาใช้เติมลงบ่อก๊าซชีวภาพ เพิ่มเติมจากเศษอาหารและบางครั้ง ก็ให้มีนักเรียนตัดหญ้าเอาไปแลกมูลสัตว์ มูลควาย มูลโค มูลหมู ของเสียจากสัตว์นำมาขังไว้ในหมู่บ้านมาเป็นวัสดุคูปสำหรับเติมลงบ่อหมักเพื่อให้ได้ก๊าซที่เพียงพอต่อการใช้ประกอบอาหารสำหรับนักเรียน ในอนาคตโรงเรียนบ้านกบอ.อาจมีโครงการจัดทำวิมาเอียง โดยให้หญ้าแห้งเป็นอาหาร และนำมูลวิมาเอียงมาเติมปอกก๊าซชีวภาพอย่างจริงจัง" ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกบอ. กล่าว

นายละเมอ สิทธิศาสตร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกบอ. กล่าวอีกว่า ขณะนี้โรงเรียนได้ดำเนินการก่อสร้างบ่อผลิตก๊าซชีวภาพแล้ว 5 บ่อ และจะดำเนินการก่อสร้างบ่ออีก 10 บ่อ เพื่อเป็นแหล่งผลิตก๊าซชีวภาพเพื่อใช้เติมลงบ่อหมักและขุดหลุมสำหรับปอกก๊าซจากนั้นทำถุงหมักก๊าซชีวภาพจากฟัซซีที่มีราคาไม่แพง ขนาด 7 ลูกบาศก์เมตรต่อหลุม จากนั้นนำมูลสัตว์และขยะที่แยกไว้มาหมักจนได้ก๊าซมีเทนที่นำไปเป็นเชื้อเพลิงได้ เฉลี่ยวันละประมาณ 2-3 ลูกบาศก์เมตรต่อหลุม สามารถใช้ทดแทนก๊าซแอลพีจี (LPG) ได้

ปตท.สพ. ต่อยอดนวัตกรรมปอกก๊าซชีวภาพ เปลี่ยนมูลสัตว์สู่พลังงานครัวเรือน

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท.สพ. มุ่งดำเนินธุรกิจเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานให้กับประเทศ ควบคู่ไปกับการสร้างสรรคโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนในพื้นที่ปฏิบัติการของบริษัทอย่างต่อเนื่อง ตามแนวทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน

ย้อนกลับไปเมื่อปี 2555 หมู่บ้านกบอ. อำเภอกองแสง จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณโครงการลีนอ้อมของ ปตท.สพ. ประสบปัญหาหมอกควันจากการเลี้ยงสัตว์ มูลสัตว์โดยเฉพาะสุกร ซึ่งเป็นสัตว์เศรษฐกิจของชุมชน ก่อปัญหาหมอกควันทากลับ และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ และแพร่พันธุ์ของเชื้อโรคและแมลงวัน ปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำ จึงเป็นภาระของฟาร์มหรือผู้ประกอบการในชุมชนที่จะต้องเฝ้าระวังที่เพิ่มสูงขึ้น เพื่อดูแลและจัดการปัญหาเหล่านี้ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของชุมชนในชุมชน

นายกิตติศักดิ์ ทิพย์ประทีป ผู้จัดการอาวุโส โครงการร่วมทุนเบ็ง (ประเทศไทย) ปตท.สพ. เล่าว่า ปตท.สพ.เข้าไปร่วมกับชุมชนเพื่อช่วยแก้ปัญหา โดยการสนับสนุนการจัดทำโครงการปอกก๊าซชีวภาพ (Bio-Gas) ส่งเสริมให้ชาวบ้านคัดแยกขยะในครัวเรือน จัดทำปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร และกำจัดสิ่งปฏิกูลจากฟาร์มสัตว์ ด้วยการจัดทำปอกก๊าซชีวภาพ ซึ่งนำมาสู่การจัดการด้านพลังงานทดแทนในชุมชน

นายละเมอ สิทธิศาสตร์ ผู้ใหญ่บ้านกบอ. สาขาศักดิ์ชัยสมมูลสัตว์กับขยะจากเศษอาหาร ก่อนใส่ลงไปในบ่อหมักผลิตก๊าซชีวภาพ

หมู่ทาบเบียร์ ที่โรงเรียนบ้านกบอ.ปลูกและนำไปแลกมูลสัตว์จากฟาร์มเพื่อนำมาปอกก๊าซชีวภาพ

เยาวชนกำลังทำอาหารโดยใช้เชื้อเพลิงก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้เองในชุมชน

ประมาณเดือนละ 1 ถึง 2 ไร่ ชาวบ้านประหยัดค่าใช้จ่ายได้ประมาณ 300-400 บาท ต่อครัวเรือน อีกทั้งเศษมูลสัตว์ที่เหลือจากปอกก๊าซชีวภาพยังสามารถนำมาใช้ทำปุ๋ยอินทรีย์ ช่วยลดค่าใช้จ่ายจากการใช้ปุ๋ยเคมีไปได้อีกประมาณเดือนละ 300 บาทอีกด้วย

นายฉัตรชัย เหล่ากสิยศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกบอ. กล่าวว่าการโรงเรียนได้จัดทำปอกก๊าซชีวภาพมา 3 ปี แล้ว ปัจจุบันมีปอกก๊าซชีวภาพจำนวน 2 บ่อ ที่ผลิตก๊าซมีเทนจากเศษอาหารและฟัซซีในเบียร์สับเลงทางปอกบ่อหมักปรุงรสปิ้งกล้วยแปรรูปขนาดใหญ่สีดำตามสีของฝ้ายบางที่ท่าจากฟัซซี ซึ่งได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งงบประมาณจาก ปตท.สพ. ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของก๊าซหุงต้มได้อย่างเห็นชัด หากเทียบกับการซื้อก๊าซหุงต้มเดือนละถึง 1 ใน 3 ปี

แล้วให้ดูแลและเกิดประโยชน์จริง ทำให้คนในชุมชนเกิดความรู้สึกอยากมีส่วนร่วม ตอนนี้อยู่บ้านกบอ.หลายครัวเรือนมีปอกก๊าซเป็นของตัวเองแล้ว และคาดว่าจะมีชาวบ้านทำปอกก๊าซเพิ่มมากขึ้นอีก

ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ประโยชน์ที่ชาวบ้านกว่าร้อยครัวเรือนในหมู่บ้านกบอ. ได้ร่วมกันผลิตก๊าซชีวภาพและสิ่งปฏิกูลจากมูลสัตว์ ที่กลายเป็นพลังงานที่มีคุณค่า จากโครงการปอกก๊าซชีวภาพ (Bio-Gas) นับเป็นบทพิสูจน์แล้วว่า โครงการดังกล่าวเป็นโมเดลชุมชนต้นแบบที่สามารถแก้ปัญหาของชุมชนด้วยการเปลี่ยนขยะเป็นพลังงานที่มีประโยชน์ ช่วยให้ชาวบ้านสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และพร้อมที่จะส่งต่อองค์ความรู้ให้แก่ผู้ชุมชนใกล้เคียงได้ต่อไปในอนาคต